

دین و معیشت

Оренбургъ, журналъ «ДНІЪ» ва МАГНИШЕТЪ Телефонъ №289.

سنه ۱۹۰۷

(دین و معیشت)

نومر ۴۱ اکتوبر ۵۲

بو دارو وارشاورشهرينك طبيه ادارهسى طرفندن تجارتنك عمومى قاعده لرينه بناك صائلورغه رخصت قىلىنمشدر.

چو تالچوكده

ن. تينيشف

ميين آنا چيلاغ. ۱۸۵ سانتيميترا اوزونلغنگ غى ساچمىنى ، ۱۴ آى اچنده ، مخصوص اوزمنك ياصاديغم دارو ايله اوستردم . بودارو ساچلارنى توشرمى ، طاملارنى نغناوتيز اوستره ، ازغنه استعمال قىلغاچن طاملارنك صقاللري ياخشى بولوب اوسه وساچ هم صقا للرى طبيعى توسيئته كره در . آندن باشقه وقتندن اول حتى قارتلق كونهك آغارودنك صاقليدر . بانقلرينك بهالرى ۳ و ۵ صوم . آچه سى آلتغاچده پوچته ايله يباريله در .

آدرس : آناچيلاغ وينا : №68، I، غرايين ۱۴ اصقلادى : اورنبورغه نيقولايفسكى آپتيك در .

آدرس : Оренбургъ, Николаевская Аптека Гершевичу

نيقولسكى ره تك گى ۱ چى و 2 چى نوميرلرده محمدى اير پف ايلان آرلوف كيبته قارشى يگى كيلكان ماللردن صاتوله سر جاى وياز كونلرنك استعمال قىلنه تورغان هر تورلى مودنى تكان و يفك نرسه لر تورلى سوقنه وتريكه لر اورنبورغسكى هم پينزنسكى دبت شال لر عزتلو آلوپييلومزنك اعتبارغه آلوب رعيم ايتولر ينى اوتنه مز .

فهرست : عيد شريف فطر مبارك اولسون .

عشر حقنده تنقيد . مك بر حديث حاضرگى

كونده پادشاهلقلر دولتارنك حاللرى . صناعت وهنر

معارف نظارتنده بولخان كاميسيده نى چوالتو . اخبار عمومى

ميه . خارجى خبرلر . اورنبورغ خبرلرى .

تذکرہ

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

1057

دین و معیشت

ت.me/sehifeleribiz
u.u8686@gmail.com

او لا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
و بيع و صلوات و مساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا و لينصرون الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

آدریس سز مقاله لوز درج ایدلماز

بیار لگان یازو
لرنی اوزکار توگه
اداره اختیار لیدر
باصلمغان یازو
لرکیرو قایتار و
لماز.
مارقه سز خط
لر قبول ایدلماز
آدریس آلما
شدر و غه ۱۴
آنور.
آدریسنی آچق
یازولری اوتنوله

برملاب ۱۲ تین

اورنبورغ ایچون

سنه لك بهاسی . . . ۵ صوم « تین
یارم سنه لگی . . . ۲ « ۵۰
اوج آیلغی . . . ۱ « ۲۵
بر آیلغی . . . ۵۰

چیت شهر لرگه

سنه لك بهاسی . . . ۶ صوم « تین
یارم سنه لگی . . . ۳ « «
اوج آیلغی . . . ۱ « ۵۰
بر آیلغی . . . ۵۰

آدرس
اورنبورغ
ژورنال « دین و معیشت »
نیلیفون نومر ۲۸۹

هفته ده بر مرتبه نشر اولنان دینی، فنی ادبی و سیاسی ژورنالدر

۱۹۰۷ نچی سنه سینه مشتری دفتری آچق

« دین و معیشت » ژورنالینه ۱۲ نسخه « ایزگو کیچهلر » نامنه کتابلر و بردانه کالندار هدیه ایدله چک در.
تیلاگان مشتریلرگه برنچی نومردان باشلاب کوندریلور.
شاکردلرگه حلفه لرندن کاعد بیارکان تقدیرده ویاکه مدرسه لر ایسمنه آلدورولغانده یلینه بر صوم کیمتلور.

عید شریف فطر مبارک اولسون

القصور حسن قبوله قرین ایلاب شرف حلولیله مبا
هی اولدیغمز ماه شوالی و خصوصیله سرمایه ابتهاج
عیون مسلمین اولان عید سعید فطری جمله امة محمد
علیه الصلوة والسلام حقنده باعث عین وسعادت
وسبب غفران ما قدمت و آخرت و موجب سرور و حبور
دنیا و آخره ایلاب نچه و نچه امثال کثیره سنی دیده
مسرة و چشم مفخرتله کوروب حسن رضا و کمال
مرضای رب متعاله موافقتله کچر مکارم زنی جمله مزه
نصیب و میسر ایلیه آمین.

جناب ارحم الراحمین الله تعالی حضرتی توتمش
و کچر مش اولدیغمز روزه لری درگاه عزتندن مع

عشر حقنده تنقيد و جواب

محترم محرر افندی اوشبو مقاله مزنی دینی ژورنال
لکزه درج ایدوب شبهه مزنی دفع فیلمافکزی حلوص
دلدان اوتندک. سز لارنک ١٢ نجی ستمبرده هقمش
٣٦ نجی نومیر ژورنالده عشر حقنده جواباً یازمش
مقاله نکز بز لری شبهه که بر افندی آنده دیمش سز بر
اوییرنی اجاره که بیرسه امام اعظم رحمة الله علیه فاشنده
عشر لازم اجاره غه بیر و چکه بیرده اوسکان نرسه نك
عشری توکل بلکه آغان آچه نك عشری. لکن
امام اعظم رحمة الله علیه فاشنده ده ماخرج نك عشری
لازم بولورغه تیوش چونکه عشر لازم بالاتفاق ماخرج
من الارض دن شونك اوچون بر کمسه بیرنی ساچمای
قالدرسه هیچ عشر لازم توکل (تمکن ولم یزرع و جب
الحراج دون العشر) در المختار جلد ثانی باب العشرده
هم امام اعظم ره نك مرادی آچه نك عشری بولسه بر
کمسه بیرنی اجاره که بیر و بده مستأجر ساچمای قالد
رسه موجر که همان عشر لازم بولسه کراک لکن
لازم توکل ایدی مونی هیچ کیم ایتماسه کراک لازم
دیوب هم فتح القدیرده امام اعظم ره علیه طرفندن
کیتزلگان دلیلده فکان التمثال معنی دیکان سوز مذهب
اعظم ره علیه که کیتور لکان سؤالغه جواب بولسه کراک
نچوک عشرنی موجر که دیوب ایته سز ماخرج من الا
رض مستأجر نکی بوله طروب شونکا ایته بز ماخرج من
الارض حقیقه مستأجر نکی بولسه ده معنی موجر نکی
چونکه اول بدل نی آغان هم بیر آنک ملکنده بس ما
خرج نك عشری آنکوا جب دیوب ایتمک اولی.

ایندی بدل اجاره آز بولسه ماخرج دن موجر که
ضرر بوله دیسز بدل اجاره آز بولغانده امام محمد

و ابو یوسف قولنچه فتوی ویرومز عشر مستأجر که
دیوب مونده هیچ ضرر لاحق بولمی هم ابن عابدین
نك جلد ثانی باب العشر ٥٧ نجی صحیفه ده (قلت فی
زماننا عامة الاوقاف من القرى والمزارع لرضا المستأ
جر بتحمل غراماتها ومؤونها يستأجر هابدون اجر المثل
بحث لا تفي الاجرة ولا اضعافها بالعشر آه دخی شوندن
بر ایکی سطر توبانده (فان امکن اخذ الاجرة كاملة یفتی
بقول الامام والا فبقواهما لما یلزم علیه من الضرر الوا
اصح الذی لایقول به اخذ) دیکان سوزی بیک آچیق
بیان ایته دور.

امام اعظم رحمة الله علیه نك آچه دن عشر دیکان
سوزندن مرادی آچه نك عشری بولما اینچه ماخرج نك
عشری بولو چیلقغه ایندی محمد جان طانکغا طارف افندی
سوالنده آشلق یتکاج یوز صومغه صاتسه صاطوب
آلوجی ایکی یوز پوط بغدادی آلسه صاتو چیغه شول
ایکی یوز پوطنك عشرینك حقنی بیر و تیوش دیمز
بغدادی حق بر صوم بولسه بکرمی پوط اوچون بکرمی
صوم آچه ویرا مونده هیچ کمکه ضرر یوق هم اجا
ره غه ده کیم حقه بیر ماسکه تیوش براو کیم حقه
بیرسه اوزی عیبلی دار اسلام ده جهل عندر توکل
اوزینه عشر تیوش ایدوکنی بلسون تم الکلام

تیشقی ده امام و مدرس مطهر کمال الدینی.

(دين و معيشت) ملا مطهر افندی ردالمحتار عباره
سنی بیک کوزل و کماهو حقه مطالعه فیلمش ایسه ده
مذکور عبارتی ذهنه کامل حق اوله رق برکتدیکندن
میدر نه دندر فتح القدیر عباره سنی مطالعه ده خطا ایتمش
یاخود حقیله ذهن یورتر ب مطالعه ایتماشدر. ردالمحتار
عباره سنی بزده کورمش تکرار بتکرار مطالعه ده ایتمش
ایدک حتی فتح القدیرده مراجعتزده مذکور عبارة یاز-
لغان صحیفه نك اینک اولکی سطر نده (انها کما تستتمی
الخ) عباره سنی کورمکه سبب اولمش ایدی.

بز بو توغریده ردالمحتار، هدایه، فتح القدیر
کفایه عنایه، فتاوی خانیه و هندیه و بزازیه و خیرییه

جدن محسوب اولماينچه بزم ديد يکمز کبی موجر که نسبتله معنوی ما خرج بولغان بدل ايجاردن لازم ايد۔ یکی بيک آچق آکلانه در۔ چونکه حاصل سؤال اراض و قفيه نك متوليسي بولغان کسه تحت تولى سنده بولغان ارضنك عشرى ايچون بروجه معتاد هر سنه عاشرکه ويرديکی ايکی غروش (اون آلتی تین) نی ويرسه مذکور عاشرنك مستاجر و مستحکمر بولغان آغايلردن حقیقی ما خرج ا ينگ عشرینی طلب قیلورغه یولی و حق وارمیدر یوقمیدر؟ دیمکدن عبارة اولدیغی کبی بو سوالنك جوابیده بحر نك بدایع و بشقه معتبر کتابلردن نقل ایله تصریح ایتدکینه بناء امام اعظم رحمة الله علیه قاشنده عشر موجر که و امامین قاشلرنك مستأجر که اولدیغی ایچون بو عاشرنك امام اعظم رحمة الله علیه قولینه بناء مستأجر و مستحکمرلردن حقیقی ما خرجنك عشرنی طلب فیاورغه یولی یوقدر دیمکدن عبارتدر۔

بو سوال ایله جوابیده بزکه مرادنی آچق آکلانقان سوز (ایکی غروش) دیکان سوزدر بو ایکی غروش یعنی اون آلتی تین حقیقی ما خرجنك عشری بولو احتمالی یوقدر بناء علیه بر ایکی غروش بر مجیدیه (ایکی غروش) که اجاره که ویرلش بر دونم یرنك بدل ايجارينك عشری بوله در۔ جوابیده ایسه خیر الدین الرملى حضرتلری علماء متقدمین دن نقل ایله عشر مو جر که لازم اولدیغی ایچون مذکور ایکی غروش ایله موجه اوزینه لازم بولغان عشر دن قوتوله ديهرك فتوا ویرمشدرد۔ دیمککه بو فتواغه بناء حقیقی ما خرجنك عشرینی ویرمك لازم توکل ایمش۔

واقعاً آسیای عثمانیه بر دونیم (بر جریب) اراضینك ايک بخشسی نك بدل ايجاری یکر می غروش (بر صوم التمش تین) در دخیده فتاوی هندیه نك دور تنجی جلدینك هامشده مطبوع فتاوی بزازیه نك ۹۲ نجی صحیفه سنده باب العشر و الخراجده تویانده کی بازلش عبارة دن دخی موجر که حقیقی ما خرجنك عشرینی بیرونك واجب توکلکی

و حامدیه و بحر الرایق و عینی و جامع الرموز و شرح و فایه و جو هره و شرح میدان و مجمع الانهار، بولرنك جمله سنی مکرر امطالع ایدرک باش و اتوب فکر آریتوب طابقان جوابیده، ابن العابدین حضرتلرینك ردالمحتارنده کی عباره سنده اوزینك معصوم اولمدیغنی میدانه چیغاردیغنی آکلان تادبا ژورنالهمزده (بونك معناسی کوب کشیلرنك آکلانچه . . . . . دیمک دکلدرد) عباره سنی یازوب ابن العابدین حضرتلرینی اکثریت طرفنده قالدرد۔ یغمزی ایما ایله کنه کچمش ایدک۔

لکن ملا مطهر افندینك بو تنقیدی طوغریسنی ایتکانده بو فتواسی بز لری حلق یولنده ابن العابدین حضرتلرینه عن قصد خلافق قیلدقمزنی تصریحه مجبور ایتدی۔ ابن العابدین حضرتلری مذکور عبارة نك بش سطر یوقاریسنده (قلت لکن افتی بقول الامام جماعة من المتأخرین کالخیر الرملى می فتاواه) عباره سنی یازوب خیر الدین الرملى حضرتلرینك امام اعظم رحمة الله علیه حضرتلرینك قولیه قوتوی ویردیکنی تصریح و تصدیق ایتدرد۔ لکن رملی حضرتلرینك فتواسینك ابن العابدین حضرتلرینك مطالعه سنچه اولمدیغی مذکور فتواننك مبنی علیه اولان سوالنك عباره سندن بیك آچق صورتده آکلانه در۔ مذکور سؤال ایله فتواسینك حرفی حرفنه عباره سی شودر۔

(سئل) فی ارض وقف یودی متولهما کل سنة للعشار غرشین نظیر ما علیها من العشر هل للعشار ان یطلب العشر من مستأجر یها و مستحکمر یها ام لیس له علیهم سبیل (اجاب) صرح فی البحر نقلاً عن البدایع و غیره ان العشر یجب علی الوجر عند ابی حنیفه رحمة الله علیه و عندهما علی المستأجر فلیس علی المستأجرین ولا علی المستحکمرین سبیل عنده و الحالة هذه والله اعلم)

ایشته بو عباره خیر الدین الرملى حضرتلرینك فتاوی خیریه سیدک باب العشر و الخراجده یازدیغیدر۔ ایندی بو سوال ایله جوابنی دفت ایله مطالعه قیلونسه ابن العابدین حضرتلرینك مطالعه سنچه عشر حقیقی ما خر

بیک آچق اکلاندیغی ایچون نقلنی مناسب کوردک
 عباره شودر. زوقی بیع الوفاء بعدالتقا بعض آن
 لم تنقص الزراعة فالعشر علی مشتری وان نقص فعلی
 البایع الخراج والعشر لانه بمنزلة الرهن والمرتهن
 لا یملک الزراعة فاشبه الغصب ولا یتفاوت ما اذا کان
 الخراج قل او کثر کما فی الایجاره) ایسته بو صو
 نکفی ولایتفاوت ما اذا کان الخراج قل او کثر کما
 فی الایجاره دیگان سوز اجاره که ویرمش برتک حقیقی
 ما خرج سی متفاوت اولسه ده موجر که لازم بولغان
 عشر معنوی ماخرج بولغان بدل ایجاردن لازم اولد-
 یغی ایچون متفاوت اولیدر دیگان سوزدر
 ایسته بوروانترنی عین انصاف ایله قاراب دقه
 ایله مطالعه ایتکان کئی بزم یازدیقلرمزی تصویب
 وتصدیقه تردد ایتماسه کیراک.

مقصودمز حقلنی میدانه چیغارمز اولدیغی نظر
 اعتبارغه آله رق ملا مطهر افندیکن تقدیده اولان بعض
 مساهله لرینده تعداد ایتسک مومی ایله افندی ایچونده
 غسائر تقدیده هوسلی اولان یکلرمز ایچونده فیلدن
 خالی اولماسه کیراک.

مومی ایله مطهر افندی ٢٦ نجی زورنالده مندرج
 فتح القدرینک (وله انها کاتستی بالزراعه تستسی
 بالایجاره فلکنت الاجر مقصوده کاشرة فلکن التماله معنی
 مع ملکه فلان اولی بالایجاب علیه) عبارده سنی حقیله
 مطالعه ایده الماشدر. چونکه اوزینک تقدیدینک شهاد
 تیلده مذکور عبارده کی (ملکه) ضمیرنی مؤنث معنوی
 اولان ارضغه ارجاع قیلشددر. بو ایسه قوانین بحویه
 نیک اینک اظهارینه مخالف اولدیغدن ماعدا (مع ملکه)
 قیدینی عبثکه چیغارو بوله در.

بو عبارتده کتمه بولغان سهوندن اغماض عین قیلند
 یغی وقتده ده مذکور عبارته دلیل ونتیجه دن مرکب
 اولدیغی حالده ملا مطهر افندی دلیل که کوز توشور
 مای نتیجه نی کندوسنک مقصدینه موافق صورتده توجیه
 ایدوب بزم حقمرزی غصب ایتشددر. چونکه دلیلله امغان

نظراه با قیلورسه ارضنک زراعتله نماسی اجاره
 ایله نماسینه بشقه یغی و بو نمالرننک اولکیسی مستأ
 جرننک ملکی و صونکغیسی موجرننک ملکی ایدیکی وعشر
 نذکده موجرننک ملکده اولان نرسه که وجوبی آچق
 صورتده اکلانه در.

ایندی عشر موجرننک ملکده اولدیغی نرسه که واجب
 بوله تورغان بر حکم شرعی ایدیکی ثابت اولسه موجرننک
 ملکده معنوی ماخرج بولغان بدل ایجاره نبقشه بر
 نرسه ده یوقدر بناء علیه عشر شول معنوی ماخرج که
 لازم بولغان نرسه بوله در بو ایسه بزم حقمر اولان نتیجه
 در بون بغير حق توجیه ایسه بزم حقمری غصب اولدیغی
 مومی ایله ملا مطهر افندی کندوسیده اعتراف قیلسه
 کیراک.

اوشبو مساهله لر دن قطع نظر قیلندیغی وقتده مومی
 ایله افندیکن " بدل ایجاره از بولغانده امامین قولنجیه
 فتوی ویرورمز " عبارده سی ده تیوشلی سوز توکلدر چو
 نکه بو من وجه تلفیق بولماسه ده تافیق نیک کچکنه قردا
 شی بولونده شبهه یوقدر. بویله سوزلرنی مکالمه مناظره
 مطارحه وقتنده ایتلگنده عییدن صانا لماسه ده یاخود
 عیب دن صانا لدیغی حالده عفو ایدلسه ده بویله فتوی
 موقعنده اندای سوزلرنی سویلمک توغرسی صیبا ند نبشقه
 لره لایق توکلکنی تو بوندن اویلاغانده مومی ایله ملا
 مطهر افندیکن انکار قیلماسه کیراک.

بونلرغده قاغلمای صوغلما یغنه اوتوب کتسک
 بزکه قارش ویردیکی قوانی تمام ایتکندن صونک " هم
 اجاره غده ده کیم خقغه بیرماسکه تیوش و دیگان سوزی
 هم عقلکه هم نقلکه مخالف اولدیغی ایچون اول جمله
 نی یازارغه تیوشلی توکل ایدی. چونکه بر بیچاره
 فقیر آچ بیعلاج نوعیال آننک اوستونده ده خسته اولد
 یغی حالده بر حضرتکه کیلوب " حصرت بنم
 حال شومرکزده ایندی نه قیلیم اهل وعیالمنی آلوب
 تسلیکه چغایمی یوخسه بر ایکی دساتینه بزم بارشونی
 عاده بلده اوزرینه کیم خقغه بولسه ده اجار که

بیروپ بدلی ایله کند می و عیالنی طویدر ایسی؟
دیو فتوی صوراسه بو حضرتده "یوق انم سن یرنکنی
کیم حقه اچاره که برسنگ امام اعظم حضرت تتری
سنگ اوستونکه یرنکنی ایکوب کیم بولغانده ایکییوز پوط
بغدای آغان مستأجر ننگ یکر می پوط عشرینی یوکنه ایندی
سن الای ایتکا نجی یرنکنی بتونلای صائده آچه سنی اشاب
بتورده ایندنونک تستلکه چیق یاخود یرنکنی صائمه ده حاضر
دن تستلکه چیق یاخود خسته لیسکه قارامه اشلهده طاما غنکنی
تویدر امام اعظم حضرت تتری ننگ مذهبده شونکه باشقه
یوق یوق " دیب جواب بیرسه بونی عقله می موافق
دیارمز شریعتکه می؟ حالبوکه الله تعالی قران کریمک
(وما جعل علیکم فی الدین من حرج) دیب ایتوب طو
ره در. یوفسه امام اعظم حضرت تتری حاشا بو ایتدن
غفلت ایتمش دیارمز می؟ یاخود امام اعظم حضرت تتری
بو یله محذورلرنی اویلاماغان یاخود اویلاسه ده اچاره ده
عشر موجر که دیکن سوز خاطرینه کلکانه سویله کان
دیپ ایته مز می؟ حاشامنگ کره حاشا.

بلکه امام اعظم حضرت تتری بونلرننگ جمله سندن
بریدر. آنک ایتکان سوزی اچاره ده عشر موجر که
دیکان سوز در. بو سوزدن تارتوب یولقوب خلاف
واقعی آغان کشیلر نیلاسه لرنی آسونلر. فقط علماً
متقدمین حضراتندن نقل ایله بز ازیه بدایع وخیریه
کبی کتابلرده یازلغان سوزلر سوزدر فتواده شونلرغه
در. خصوصیلر رتبه اجتهاده قدم باصقان ابن الهمام
حضرت تترینگ دلیلی امام اعظم حضرت تترینگ بر ایتله حکم
ایتمکده در. بنا علیه امام اعظم حضرت تترینه ملا مطهر
افندینگ سوزنی اسناد ایتمک لیس الافریه بلا مریه در.
ایندی ملا مطهر افندی اوزلریکنه هجوم ایتمشده
ایتمش بنم هجومنی مدافعه ایتماش دیماسون ایچون
آنک اعتراضی ده میدانه قویوب ممکن بولسه جوابینده
ویره چک اعتراض شولدر اکر اچاره ده عشر بدل
ایچاردن موجر که لازم بولسه مستأجر یرنی صاچمای

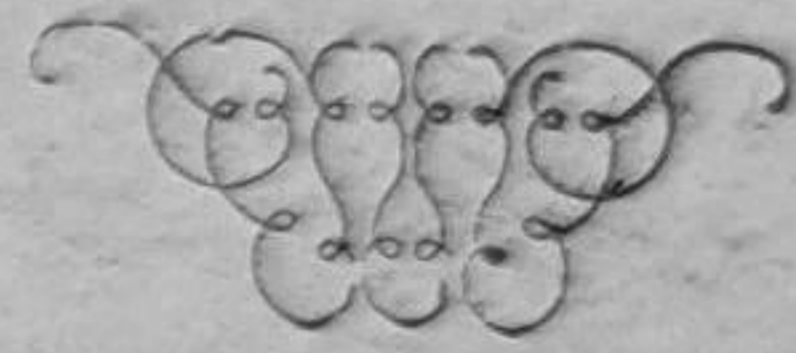
قالدرغانده ده عشر لازم بولسه کیراک. حالبوکه لازم
توکل اییدی. ولایم دیب هیچ کم ایتماسه کیراک.
بو اعتراض بادی نظرده وارد کبی بویولسه ده ادنی
ملاحظه ایله مدفوعدر. چونکه عشرنگ سبب وجوبی
الارض النامیه بالخارج حقیقه در. شولای بولغاچ مستأ
جر صاچمای قالدرغانده سبب وجوب محقق بولماید.
بنا علیه بو صورتده اچاره که یرلکان یر الارض النا
میه بالخارج معنی بولغان ایچون عشرده واجب بولماید.
بو مباحث جمله سی اچاره که عاید مباحثدر. فقط
بز بو اچاره مسئله سنی ۳۶ نجی نومیر ژورنال مزده
استطرا داکنه ذکر قیلمش ایدک. یوخسه محمد جان
افندی طانکغارفنگ سوالنه بونک تعلقیده کوب یوقدر
بناء علیه ملا مطهر افندینگ اچاره حقنک یازدیغی تنقیدی
ولوحق توغری و بزنگ یازدیقلر مز خطا ویا کلشده
اولسون ملا مطهر افندینگ فتوای بلاوجه شرعی وبلا
دلیل عقلی بر فتوادر. چونکه محمد جان افندینگ سوالی
پشکان بغدادینی صائقان وقتک بو بغدادینگ عشری عینند
نمی یاخود بدلندنی دیه سوألدر.

بو سوألکه ملا مطهر افندینگ تنقیدینگ آخرنده
مندرج فتوای ایسه عشر صاتلغان دن صوآ اوریلوب
باصتریلوب طاز ارتیلوب قاپچغه طوطرلغان مجموع بغد
اینگ قیمتنددر. چونکه امام اعظم قاشنده موجر که
حقیقی ماخر جنک عشری لازمدر دیمکدن عبارة اولوب
هیچ مناسبتسز ودلیلسز بر فتوا اوله در.

بزنگ جوابمز ایسه ۳۶ نجی نومیرده بیان ایدلدیکی
وجه اوزره عشر صاتلغان بغدادینگ بایع ملکنه کرکان
بدلنددر چونکه بغدادینگ عینی صاتلوب بالیغنگ ملکندن
چقدی حالبوکه عشر ملکده اولانه لازم اییدی بایعنگ
ملکنده ایسه بدلدن بشقه فرسه یوقدر بنا علیه عشرده
شول بدلدن لازمدر دیمکدن عبارتدر شونیده تنبیه
ایده لکه بزم یازدیقلر مز بزم طرفمز دن بر فتوا اولما
ینچه انچق سوآلکه جوابدر.

هر نه قدر مقصدمز اظهار حق اولسه ده بشقه تو

رلى اداره كلام ممكن اولمديغندن ترته باشلرينك تور
تلونندن قور تولوب بولمدي. بنا عليه اول تور تيلو
لرني اداره كلام جهتيله ضروره و مجبور يته عمل ايدوب
عرض شخص و نفسانيكه حمل ايتماوچيلك لريني بتون
قارئين كرام و خصوصيله ملا مطهر افندي برادر مزدن
استرحام ايدرز.

٣٩ نچي نومردن ما بعد

١٣١ نچي حديث شريف نك ترجمه سنه كندمز
طرفندن علاوه حديث شريف (اعبد الله كأنك تراه فان
لم تكن تراه فانه يراك واحسب نفسك مع العوتى -)
معناي حديث الله تعالى گا عبادة قيل گويه كه سن الله
تعالى ني كوره سن. - آنك ايچون سن الله تعالى ني كور
ماسانكده الله تعالى سني كوره دور. دخي سن كند
نكني اولك لر جمله سندن صاناغل. بو حديث شريف
نيننا صلى الله عليه وسلم نك (موتوا قبل ان تموتوا
حديث شريفنه موافق. مضمون حديث بويله بوله دور
يعني رسولمز ايتنه دور: بنم امتهدن بولغان كشي لر
الله تعالى نك مأمورات و منهيات لر نيده برده ظاهري
حكمتلرينه اهميت ويز مايجي مولا تعالى حكمتن كندسي
بلور، بزييم وظيفه مز حكمة ظاهري لرينه اطلاع دگل
ديب مولى تعالى نك خالص قولى ايدكن قلينده تخطر
فيلوب على وجه التفويض الى الله عمل قلماق. مثلا
بزه بر بيوك آدم بر اش برله امز فيلسه، بو امر
بولغان بيوك رتبه اياسى آدن بوني ني ايچون قلدره
سن، بونده ني حكمت بار ديب صورامايمز اشلاومزني

گنه بله مز. چونكه بله مز كه بويله صور او مز خلاف ادب.
تربيه سزلك بوله در. هنده بويله صور امز كمال انقياد
دن بولماي، چونكه بو اشني بزه قوشوچي حاضر او.
ستمزده كندسي قاراب اشمزني كوروب طوره دور،
لكن امر كندسي بو اورنده حاضر بولماسه كوروب
طور ماسه بو وقتده مأمور به بولغان اشك حكمتندن
بلورگا طر شفق نفس امرده بوده خلاف ادب بولسه ده،
بو قدر سن ترك ادبدن عذقيلمايلر. منه شونك كيك الله
تعالى گاده مأمور به، و منهي عنه بولغان امرلر نيده كانه
الله تعالى بزييم اشمزني كوروب طوره دور بونك حكمتون
صور او مز بلورگا طر شومز خلاف ادب بولوب غايت
بر قبيح تربيه سزلك بوله دور سونلقدن رسول اكرم
رحمة للعالمين صلى الله عهم بو حديث شريفنى بيان
بيور مشلر امتلريم مأمورات شرعيه لرده حكمة ظاهره
لرون بلورگا طر شوب مولى تعالى حضور ينده امة مر
حومه مرتبه سندن امة مغضوبه مرتبه سنه تنزل قلماق
سنلر ديور. البته بزييچاره ضعيف بنكاره لازم بولغان
نرسه شول الله تعالى طرفندن نه امر قلندي برده
حكمتينه قاراماي حكمتن ازلاماي شول اشني قلهق.
چونكه الله تعالى نك هر بر مأمورات و منهياتلري كدر
لرمز فايده سنه ايدكن معتقدمز الله تعالى كندسي علم
از لينده بولارنك حكمتلري البته بار بزه بوسى برده
لازم توگل. بزه كندلرمز نك نه ايچون خلق اولند
قمزى بلوب الله تعالى نك (وما خلقت الجن والانس
الا ليعبدون) آية كريمه سون ملا حظه قيلماق
لازم باشقه نرسه يوق. يوقسه مأمورات شرعيه محمد
يه نك فلسفه لري ايله شغل لنمك بزه اصلا جائز توگل!
بوسى بر باشقه مسلك بولوب حكماً اعتقادينه ايلته
تورغان بر بولدر. مثلا مأمورات شرعيه محمديه دن
برسى يشن وقت نماز. بو بيش وقت نماز نك فلسفه
سنه كرشسباك بونك ظاهري فايده سى نمازده صحت
بدنكا سبب بولغان نرسه لار بار اولده هر بر
اعضالرنى حر كئلندرودر. بوده غيمناستق بوله دور

كانه بونك فلسفهسى اعتبارى ايله نمازنىك فرض بولوى شوشى صحت بدن ايچوننگنه بولغان بر نرسه بوله دور. اگر شوشى نماز دن باشقه ده بر صحت بدن گا خدمت ايتنه تورغان بر نرسه بولسه بو وقتده نماز بتونلاى فرض بولماس ايدى. هم شول فكرده بولغان كشيلىر حاضر نده مكتب لرده آقتورلق اويره نه باشلاديلر همده العباد بالله تعالى بعضى لرينك (حاضر نماز فرض توكل ديسا كده يارى ايندى چونكه آنك اور نينه تياتر لرده آقتورلق يعنى غيبناستق لار بولدى ديب سويلاوچى طلبه لرينك ايتنه باشلاديلر. منه شولاى بولغاچ فلسفه دينيه اوقيمز ديولرى دين. واسلاميتى بتره مز ديگان سوز لرى بولوب چقدى اللهم احفظنا من شرور افعالهم واعمالهم. ش. ح. افندى نك ۱۳۵ نچى حديث شريفنك ترجمه سينه علاوه (اما شونسى زور فايغودر. مسلمانلره بو زمانده اسلام شريعتنى تيو- شنچه كورسانه بلميلر جيون يوقبار صوغان حكايه لرى ايله شريعتنى بوياب اسلام شريعتندن عقل ايلارن بيز دره لر) ديمش. افندم سز ائمه ديننى ده كندلار نك كى كندوكيسه لر نيداننگنه آلوب سويلايلىر ظن ايتما- نكز. هر برسق قرآن، حديث لردن مفسرين، ومحد ثينلر نك همده، باشقه ائمه مجتهد يننرمز نك، ومشايع كرام لرمز نك اصحاب، وتابعينلردن نقل ايدلمش همده مجمع عليه بولمش سوز لرنى سويليلر. سز نك فكر قاصر لرنكزه آور كيله تورغان مسائل شرعيه بيبك كوب جهل دن برسى تستر نسا مسئله سى، خطبه جمعه لرده عربى اوقو كى تياتر كى سز نك اعتقاد يكرده تيو شلى بولوب نفس الامر وشرع شريفده شكسز حرام بولغان فعل لارنى حرام ديو مسئله سى، خاتنلر نك اير لر ايله حقوقده عدم مساوات مسئله سى همده حدوث عالم مسئله سى، حشر اجسادنك ثبوت مسئله سى وبو كى نه قدر مسئله لر بار. بو مسئله لر سزه بيبك اونكفا ييسز كليلد كندن، همده سز نك اسلاميتى و شريعتى واطوب يهروبو آلوب بارو درچه سنده بولغان اشلىر

يكركه يول بيرماولرى بولار بارده سزه بيبك مضر بولغان نرسه لار بولدقندان مكتب ومدرسه لرده سلفلر كى تخيصيل علوم دينيه سز نك عندنكرده بر تضضيع عمر دن معدود بولدقندن هر بر كتب اسلاميه ده يازلغان بيبك مجتهد لرنك سوز لرى سز نك كوز نكزه صوغان حكايه سى، همده شريعتنى بوياب بولوب كور نه دور نعوذ بالله. منه بيت سز نك مسلكنكزده بولغان لار شريعتنر ده لازم وواجب بولغان استنجا دن قاچالر بيت! لكن آلا كندلرين بيبك عقللى لردن صاناب كانه ترقيات اسلاميه آلا قز لنده غنه، آلا رغه ترقى قلمدره لر. حا لبوكه ياور وپ نك بيبك عالم وپرو فيسرلر يندن، دو قتر لرندن نه قدر لرى اسلامچه استنجانك لزو من همده بيبك مهم امر ايدكن سويلامشلىر، همده نه قدر امراض نك كيتوينه سبب ديمشلىر يوقار يده سويلنگان نماز فلسفه سينه كر شكانچى استنجا فلسفه سينه كرشو تيوش ايدى ده پراخود لارده تيمر يول لارده يوركان وقتلر نده قومغان لرين هر ملتكا بلدروب استنجا قلدقن آنكلاتوب، همده استنجا نك فلسفه سن آلا رغه سويلاو تيوش ايدى لكن بويله ايتو آلا نك اشلرينه كيلماى خلاف مقصود نتيجه لار بولوى احتمال فافهم آى قردشم برده كوچانمه برده والمه شايد علماً اسلام لار نك بيبك نادان لار نيكده سز دن كور نگان قدر اسلاميتى حراب ايتو كورنماس هم بولماس. ترقى اسلام ترقى اسلام ديب باغروب چاغروب دنيا قوباروب يورونكز بارى ياور وپاغه اسلاميتى اورما كوچ توزاغى قيبيلندن بولغان بر نرسه ايتوب كورساتو بولسه د (الحق علو ولايعلى) انشا الله آلاى كور نماس سز بو سوز لرنكز بارده توزان بولوب اوچسه لر كرك. تعدد زوجات حقنده نه قدر ياور وپالارغه اياروب، روسلرغه اياروب الله تعالى نك حكم جليلن آياق آستينه باصارغه طرشد يلىر نه قدر رومانلر يازوب معتدد زوجة سى بولغان كشى لرنى تحقير وترذيلر قيلوب يازديلر شونك تحتند. نه قدر انبيا كرام لرى واوليا عظام لرى حقارة قلديلر بولار

فايده باره لر آني بلماديلر اول الله تعالى نك تشر يعسن
ابطالغه طرشو ايكنچي انبيا ورسول لري تخطه قيلو
اوچنچي تعدد زوجات نك مشروعتينده نه قدر فايده
لار بار ايدى شول فايده لري فايده دن صاناماو شو-
شيله رمى بولدى ترقى اسلام. افندم بيك معلوم ترقى
اسلام ديمك نادان خلقنى كند مسلكه لر نكزه كر ترگا
بروسيله گنه. همده طلاق حقنده ده بو طلاق كره ك
نرسه توگل ديب نه قدر سفسطاسوز لر يازديلر لكن
الله تعالى نك بو طلاقنى ده لحكمه مشرووع قيلوينه چاره
سزغنه توزوب طوره لر. حاضرگا تور سالرده باره
تورغاچ طلاقنى او كر وژناى صودغه قالدروب مقصو
دلرى بتونلاى بتر و. افندم عقل ايلار نيدان مقصودنك
كم؟ اگر مقصودنك اهل اسلام دن، اهل سنة والجماعة
دن بولغان عقل ايلارى بولسه بولار بيزو قايه بولار
شوشى طريقه دين اسلامى سزه قارشى كيلوب طرشوب
صمايه قيله لر. اگر عقل ايلار نيدان مقصودنك ياژور و
پيس لر بولسه بولار كويداندان اسلاميتدن بيزگانلر
اگر بيز ماسه لر قبول ايتارلر ايدى. افندم آلارنى
بيز درمايك ديسانك رسول خدا قوشقان اشلرنى بر-
سنده قيلمه ياژور وپا علماسى قوشقاننى غنه قيلمه برده
بيز ماسلر بر بولده بولر سز العياذ بالله تعالى. افندم
سنگ بو سوزنكنى بر ياژور وپا علماسندن بر آدم
كورسه عزيزته لرينه يازدروب كولر. افندم اگر صو
غان حكايى ديب بعض قصه لرنى ايتسانكز بوسى
توغرى! لكن بوده بو زمانده چغارغان رومانلر
كبي بعضيسى اخلاقه دائر بعضسى معامله كا دائر بعضسى
سياستكا دائر بولغان اولگى لرنك رومانلرى آلارنك
ده اوزلرينه مخصوص فايدلرى بار. افندم (شريعتنى
بوياب) ديگانسز بويانغان اورنلر ين ايتوب كورساتو
نكز لازم بوله در ا كر بويانغان اورنلرى بولسه بزده
قارار مز. لكن بويانغان اورنون طابا آلماسز حمد
اولسون اولگى نجوم الاهتدا بولغان مجتهدلار مز امور
دينيه ده بيك نق اعتبار قيلوب بيك تحقيق لب يازغان

لر، قايا آلاى غنه بر مسئله حقنده بر خلافلى سوز
بولسه قايسى امام نچك ديگان قايسى نچك ديگان
بو سوزلر قايسى راجح قايسى مجوح هر برسون
بيك آچق روشده بيان ايتكانلر هر برسنى نك دليل لر
ينه قاراغانلر سز نك كبنى مجرد عقل غه بو توغرى
كيلمى ديب شول سوزنى ايتكان امامنى سوكمگانلر.
اللهم اهدنا الى صراطك المستقيم

ف. سيمانى آخرى پار

حاضرگى كونده پادشاهلقلر نك حاللرى.

حكومة عثمانيه.

٤٠ نچى نومبر دن مابعد الهلال مجله سندن

عثمانلى حكومتنك اساس و نكزى شريعه اسلاميه
در سلطان حكمنده مطلق الاراده در قرآن و سنتكه
مخالف بولمغانده. احكام مدنيه و سياسيه ده سلطان سليمان
قانونينك (قانون نامه) سى ايله عمل قيلونه در. مند
كور قانون نامه كتابى سلطان سليماننك اوزينك هم
اوزندن اولكى پادشاهلر نك امر و اراده لرنندن
چينالغان بر كتابدر.

سلطانغه حكمنده ليكى بيوك كشى لر ياردم ايتده در
برسى صدر اعظم ايكنچيسى شيخ الاسلامدر. بو
نلر نك هر ايكىسنى سلطان اوزى نصب قيله هم اوزى
عز لقيله در. فقط شيخ الاسلامنى نصب و عزلده علمادن بر

جماعتده قاتوشه در. بو صونکفی زمانلرده قانون عثما نيفه مدنیه ارتوی سببلی اوز کارلکان حکملرده کر مشدر سلطان عبدالمجيد ننگ ۱۸۵۶ نچی سنه ۱۸ نچی فبرالک حریت اديان مساوات حقوق اهالی حقنده اصدار ایتد یکی خط همایونی ایله اشبو کونده کی سلطان عبدالحمید حضرتلرینک ۱۸۷۶ نچی سنه ده اصدار ایتدیکی خط شریف مذکور قانونغه الحاق قیلنغان حکملر در عثمانلی مملکتی بولنه در ولایت و متصرفلق لرغه و بو متصرفلق لر تحتنده سنجا ق قضا ناحیه قریه لر در ولایات ممتازه و غیر ممتازه اوله رق ایکی تورلیدر. بونلر توبانده کی جدولن کوزلجه آکلانه در.

عثمانلی مملکتینک ضانی

۳

اسم ولایت	یرینک مقداری	اهالینک مقداری
اسیای صغری اناتولی	۱۹۳۰۴۰	۹۰۰۸۹۲۰۰
روم ایلی	۰۶۵۳۵۰	۶۱۳۰۰۲۰۰
ارمینیا و کردستان	۰۷۱۳۹۰	۲۱۴۷۰۰۹۰۰
بین النهرین	۱۴۳۶۵۰	۱۰۳۹۸۰۲۰۰
سوریا	۱۱۴۴۳۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰
طرابلس غرب	۳۹۸۹۰۰	۱۰۰۰۰۰۰۰۰

ثانیا ولایات ممتازه بیان قیلنه در انلرده شونلر در

مصر	۴۰۰۰۰۰۰۰	۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰
بلغاریه	۰۳۷۲۰۰۰	۳۰۷۴۴۲۰۰۰
بوسنه هر سک	۱۹۰۸۰۰	۱۰۵۹۱۰۱۰۰

کرید	۳۰۳۳۰	۳۱۰۰۴۰۰
قبرس	۳۰۷۱۰	۲۳۷۰۰۰۰
ساموس	۰۱۸۰	۵۴۰۸۴۰

عثمانلی مملکتینک مالیه سی

۴

دولت عثمانیه ننگ داخود ور صخود لری توبانک کی جدولده گیجه در بو ایسه ۱۸۹۸ نچی سنه حسابندن کوچریلوب یازلغان جدولدر بو جدولک کی آچه حسابی عثمانلی لیراسی حسابیله در،

داخود لری	عثمانلی لیراسی	ر صخود لری	عثمانلی لیراسی
عشر	۱،۴۰۰،۰۰۰	ما بین ایچون	۸۸۲،۵۵۰
تالوغ	۲،۵۱۱،۹۲۴	دیون عمومیه ایچون	۶،۴۵۹،۳۰۶
کیر باوی صبور	۵۰۰،۰۰۰	تاسیسات خیریه	۷۴۹،۴۸۴
بدل عسکری	۸۸۶،۲۱۰	عسکریه	۴۴۸۹،۶۹۸
حیوانندن اله تور	۱،۹۳۷،۸۴۹	ژاندارمه	۱۰۰۱۳،۹۴۴
غان		بحریه	۱۴۶،۳۰۹
باشقه چه داخود	۳۲۱،۲۷۲	طوبچی عسکر	۷۵۲،۱۷۷
کمرک بوشلینه	۲،۰۰۰،۰۰۰	صدارة داخلیه	۴۴۹،۳۲۲
تما کو تور	۲،۵۷۱،۱۴۶	مالیه	۹۸۸،۰۱۱
اچکیلک		عدلیه	۱۶۶۱،۴۴۱
ایرادات عسکریه	۵۳۲،۷۹۳	باشقه چه ر صخود لری	۰۴۶۷،۲۶۹
« ملکیه	۱،۹۶۲،۰۳۶	جمله ر صخود	۱۸۴۲۹۴۱۱
وجادن	۵۱،۷۷۵		
جزیه مالی	۱،۱۳۶،۳۱۶		
جمله داخود	۱۸،۵۱۱،۳۲۲		

۵

هر بر مسلمان یکر می یاشنی اوتکلاچ حکومت بو کشینی عسکر که آلورغه حقلیدر، عسکرلک خدمتی یکر می سنه در. اما مسلمان بولماغان نصاری و یهود

خلفی عسکرلک اورنینه آچه تولیلار. بو آچه ننگ مقداری هر سنه ایچون هر بر ابر کشیدن اوتوز عروش (ایکی صوم فرق تین) در بدوی عربلردن عسکر انمایدن. دولت علیه عثمانیه ده عسکر ارچ درجه در ١ نچی نظا می عسکر در که سلاح تختنده در بو درجه ده خدمت مدتی التی سنه در ٢ نچی درجه ردیفدر. بونلر سلاح تختنده اولمای لازم بولغان وقتده جیوله تورغان مونک غیچه زاباصنوی آرمی در، بونلر ننگ خدمت مدتتری ٨ سنه در ٣ نچی درجه مستحفظ در، بونلر محاربه وقتنگ تغزلق کیلکان وقتده جیوله تورغان عسکرلر در بونلر ننگ خدمت مدتتری التی سنه در. عثمانلی عسکرلری دورت اوردوغه بولنه در. هر بر اوردوننگ اوزینه مخصوص تورلی شیرلر ده قرار کاهلری واردر.

اوشبو صورتده

١ نچی اوردو استانبولده	٥ نچی اوردوشامده
٢ نچی «ادرنه ده»	٦ نچی بغدادده
٣ نچی «موناستیرده»	٧ نچی صنعاده
٤ نچی «ازربجانده»	

هر بر اوردو طابور لرغه وهر طابور بلوکلر که بولنه در. عثمانلی عسکرلی تورلی درجه لری ایله
♦♦♦♦♦ ١٢٤ قدردر. اما سلاح استنگ غیلری شویله در.

نوع عسکر	عددلری
پیاده (جیاولی)	٥٨٣٠٢٠٠
سواری (اطلی لر)	٥٥٠٣٠٠
طوپچیلر	٥٤٠٧٨٠
مهند سلر	٧٠٤٠٠

اما دینک زده کی قوتی اوتوز منک قدردر. حکومت هر سنه دینکز قوتنی ارتدرزغه طریشه در.

صناعت و هنر.

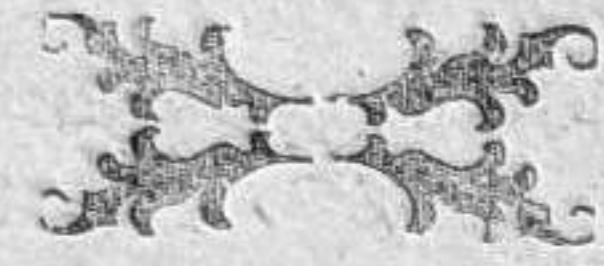
یاگا اختراع.

شوشی یقین کونلرده «نویورق» شهرنده (طو رنیر) نام بر آمریقانست طرفندن «دیکتوغراف» اسمنده بر آپارات یصالمشدر. بو آپارات تیلفون وفا ناغرف لرنی برکتکان بعدنده هر تورلی طاوشلرنی اوزینه جزب ایدوب، جیناب آچق ایدوب سویله ب ویره در. طورنیر افسدی بوندن بر نچه کونلر مقدم اوزی یصامش «دیکتوغراف» نی پوبلیکا آلدننگ تجر به قیلوب قارامشدر. پر یزیدیت روز ویلته (واشینغتون) ده ملت مجلسنده بولغان کمسه لرده وکیللرنک نطق وریچلر ینی ایشدوب ییلوب طورسونلر ایچون اداره مرکز یه گه هم وکیللرنک فاترلرینه بو یاگا اختراع ایدمیش آپارات (دیکتوغراف) نی قویارغه امر بیورمشدر. نویورق شهرنده پالیسیه شولایوق بو آپاراتنی اوزلرینک هر بر اوچریش دینیه لرینه قویارغه خلویا تایت ایدیورلر.

حاضرگی وقتلرده هر بر فینانساوی اوچریش دینه لرده یعنی هر بر بانکلرده ایکسپر وپریاتسیه وروکا ویرخلردن اختیاط ایچون تریشورنی زوانوقلر قویا لر ایدی، شمعی ايسه دیکتوغراف بونک کبی اور نلرده غایت فائده لی بر صاقچی اولاجقنده شبهه یوقدر. واقعا اشقیالرنک هجومی حالنده تریشورنی زوانو قلرنی بیورور که اولگره آلمای قالاسر یا که اشقیالر اختیار ویرمیلر. اما دیکتوغرافنی بریاشرین اورنغه یعنی دیوان آستی کبی یرگه قویلسه هر نه واقعه او لورسه همه سیننی آچق ایدوب سویله ب خبر ویروب طوراجقدر.

دیکتوغراف کچن هفته دن باشلاب (چیکو) ایله
(نویورق) آراسنده عهله قویلوب لازم خدمتنی قیلا
باشلامشدر.

معارف نظارتنده بولغان کامیسیه نی چوالتو.

معتبر « نور » غزته سندن

۲۲۳ نچی نومره لو معتبر « وقت » غزته سنده
ی. آ. امضالو افندینک بر مقاله سنی او قودقده تعجبکه
قالدق. بو افندی قریم قافقاز معلم لرینی زیمستوالار
چاقروب عمومی تعلیم لر خصوصنده کینکاش مشورتلر
صوراوندن بیان ایدوب، شونلار ایله ۳۱ نچی مارت
پراویلاسنی قاراماق اوچون بولا تورغان کامیسیانیده
حساب ایدوب « حیات مهات » مسئلهسی دیه بلغاتوب
یاکه آگلامای اصل اشدن خبرسز ملاحظه سز اوزینک
خطالارینه بنا قیلوب مفتی نی اورادنیکن قورقغان اوز
اسلام روخی علمالرن تحقیر ایدوب شعائر دین اسلام
تاج الاصحاب والسلف اولان « چالمالولار » دیه
چالمانی استهز الارغه قدری تیل اوز اطوب مغول صفاتی
اعدام تحریب ایله دیننی ضعیفلندروگه باعث جمل لره
باروی تمام تربیه دینیه و مقتضی دیانتدن خام ایکنلکینه
ضور بر دلیلدر. آگلامای اوز خطا سینه بناء قیلوب
طعن تشنیعلر که بار ایدک، آگلامای بلغاطووی
بودر: ایگ باشده اصل اشنی بلهی ایدیکه، معارف
نظارتنده شمعی بولمش کامیسیه هیج بر حکومت
طرفندن قوزغالوب باشلانغانی یوقدر، بو کامیسیه نی

اوتکان سنه اوز اسلاملر مژدن کیلکان وکیل
لر صورادیلار، هم بونک تفصیلاتی ونی صوراعانلارنی
وقایو مینیسترلر ده نچک سویله کانلرینی اوزون او-
زادی « ریچ » غزته سنده باصلمش ایدی. دیهک،
که بزم کامیسیه نی بزم صوراوغه بنا تعین ایتدیلر،
والا هیج بر خصوصده کامیسیه فلان اولمیه چق ایدی.
بس اوزمز صوراجاچ البته ده معارف نظارتی نک مفتی
نی چاقرمافی لازم و مجبوریدر، مفتی حضرت، سز
صوراغان کامیسیه کزغه اوز صوراو غزغه موافق بر
نجه معرفتلو کشیلر ایله رحم ایده سز دیه دعوت
ایتدش بو کامیسیه غه بارو خصوصنده نیگه نزاع چغا
روغه اتفاق مسلمین شولایوق اوز طرفندن برر
کشینی دلالت قیلسه آنا رغه ده مینیسترستوا زالنک
اورون بولور ایدی، اولده شول چالمالولار یانینه
سیار ایدی دکلمیدر؛ بلکه مفتی اداره مرکزیه
نک بایقوتنه اوبکاله می آطاب اداره مرکزیه اعضا
لارنی اوفاعه مشورتکه دعوت قیلدی. نه اوچون افتراق
قیلشوب بارمایمز دیدیلر، احتمال طوپچی باشف
هم فاتح افندیلرنی آطاب چاقرو بده. ی. آ. افندی،
منی آطاب چاقرمدی، دیه اوپکا قیلوب « اورادنیکن
قورقغان ریا صاتا » دیه حاجتسز تل اوز اطوغه
آشوقغان بولسه بوده « ی. آ. » افندینک سیاست
تربیه سز لکندن، یا که شخصی غرضدن ناشی بر
هجوم توکلمی؟

ی. آ. افندینک مقاله سنده ۳۱ نچی مارت پرا-
ویلاسنک بیش پراغرافنی فقط لفظاً مراد نقل ایدوب
شولایوق قایو ماده لرنده ونینداین ضررلرنی آیرم
آچق کورستماینچه سویلب اوتکارو فقط بر بلغاودن
عبارتدر بز ۱۰۹ نچی نومیره لو « نور » غزته سنک
بو پراویلانک ضررلی ماده لرندن غزته ار واسطه
سیله بحث مذاکره ایدشوب مبادلۀ افکار قیلشور
غه دعوت قیلوب ایدک. تأسف بر اوده طابلمادی، که
وقتنده کرکندن بحث ایتسون حاضر هم ی. آ. افند

ينك شول پراويلا پراغرافلارنك هيچ بر كامه، علمى ياخيواتى ضررندن كورساتو نقض رد سويله ميور فقط قريمده قافازده معلملر اسييزدى بولمىش فلان فلان ديمشلهرديه بيان واقعى نقل حكايه ايله كفايه لنوب مقتى علما چالمالولارنى طعن تشنيع ايدوب اوز روحانيلرندن كولوب بيكار جملهلر و عبارتلر ايله چوالمش اوز قولسزدن اش كلمى، كشى امله كان ياراهى، ديگان مقاله شوشنداي كشيپلر حقنده ايتلمشدر.

تاشكانت.

تاشكانت شهرنده رسول محمدوف نام قزل مال ايله سودا قىلا تورغان صارتنك مغازيننه اشقيالر كروب آچه هم طاوار مجموعسى اون بر مك (۱۱،۰۰۰) روبله لك اوغرلاب چىغانلر.

اشقيالر توقيف ايدلما مشلر.

اوقا.

اوقاده جاي ايله سودا قىلوچى (كريبوشين) نك مغازين مديرينه شكر زاودينك وكيلى من ديه بر روس كيلوب هر ايكسى اولاق قالغاچده مديرنك كو زينه توز سيبوب ريوالوير ايله اطامن ديب قاسسهده ۷۸۰۳ روبله آچه آلوب چغوب قاچقان.

مسجد اورنى.

صمار شهرنك ياگا آچلغان ۳نچى مسلمان محله سینه مسجد سالورغه شهر اوپراواسى طرفندن مراجعت بعدنده اونچى اوكتابر جيولشونده ايگى ۲۰ بويى ۳۰ صاژين ير بوش ويره مشدر. ايدل بوينده طاو باشنده بك گوزل بيوك اورندر.

بيرسكى.

اوقا ولايتى بيرسكى ده ۱۵نچى اوكتابرده حبسخانه يانوب طوتقونلرني ديگر حبسخانه غه كوچر مشلردر.

طابلغان.

اوتكان ۴۰نچى نومرده واغوندىن غرافينه زاماييسكايه نام بر خاتون نك يوغالوى حقنده يازلمش ايدى. شمى ايسه غزته لرده اوقلدغينه كور. بو خاتون

اخبار عموميه.

فاتر چاره سى.

صباچى غه يرلك، طوتقونلرغه حرلك كرك، الحاصل كم نه ايله معيشت قىلسه شول معيشتنه دائرشى كر كدر. شوشى يقين كونلرده "كيينى" شهرنده فاتر لربك قمت بولديغى جهته بوكار قارشى حركت ايدوب فاترنك بهاسينى توشورورگه طرشو ايچون فاترده طوروچيلر اوز آرا بر سايوز يصامشدر. اش سايوز نيكلر ديگانچه تمام بالفعلگه چقسه فاترده طوروچيلرغه چوق فائده لى اولاجق ايهش.

ايكى كمسه نى اوغرلاغانلر.

تاشكانت تيمر يولى قطارنده بر صاچى قرغزنك يورتنه اشقيالر هجوم ايدوب خاتونى ايله ۱۲ يشارلك قز بالاسينى هم يورت اشيالرينى تمام اوغرلاب كيتسه لرده صگره ۱۲ اشقيا توقيف ايديلوب خاتون هم بالا هر ايكسى قايتمشلر.

کره ایتمک اوچون جییلغان کامیسیه مجلسینه اشتراک ایدر رگه سردریا اوبلاستنده روس و مسلمان مکتبلر یئنگ ناظری گراسینیتسکی، طاشکند شهرنده «توز یمنایا گازیت» نك محرری آسترائومفی پتر بورغغه کیتکانلر.

حاجیلر.

بویل روسیه نك تورلی ولایتنده وبا مرضی بولو سببلی، ترکیه حکومتی روسیه دن حاجیلر تییه ب کیلگان پاراخودلرنی کارانتین آرقلی چغاررغه قرار ویردی.

بو اش بیک زور مشقتنی موجب اولاجغندن، پاراخود شرکتلری حاجیلرنی آلوب بارماسقه کیکاشد کلری سویله نمکده در. «یولدن»

ۋاتکا

۱۸نجی اوکتابرده کوندز ساعت ۱۲لرده واتکا غوبیرناطور گارچا کوف صابور کلیساسندن قایتدیغی وقت مسکوسکی اورامده کچمش زیمسکی نچالنیکنک گمنازیهدن چغارلمش بالاسی «لیویتسکی» غوبیرنا طور نك آرباسی آستینه بومبا طاشلامشدر. لکن بو مبا شار تلامامش. شول ساعت لیویتسکی ویوزدنوی چیرکاس طرفندن ریوالویر ایله اوترلمشدر.

آدیسا.

آدیساده کونلر جای وقتی کتی قیاشلی و آچق هو الی بولنوب گوزل بر حالده ایمش حاضر لکده جلیلق ۳۰۰ عرادوسدر.

واتکا.

واتکا حبس خانه سنده سیاسی اشلر ایله حبس اولنمشلر ۳۰۰ نفر کمسه اوچ کوندن بیری و آچلق جفا سنی چیکمکده لر ایمش.

اوزی قایتوب کیلگان ایمش. خاتون نك سویله وینه کوره ۋاغونده غی بولمه سینه ایکی نا معلوم کمسه لر کروپ واغوندن طاشلاب قالدیرغانلر ایمش. بونک بعدنده نه بولغاننی بلمایدر. فقط هوشینه کیلوب اویغا نوب کیتارسه اوزینی وارشاۋ یاننده کورمش ده یال مشیک آلوب وارشاوغه آتاسی یورتنه قایتوب کرگان ایمش.

بو خاتون بر بای کمسه نك خاتونی بولغان سببلی بتون پتر بورغ هم وارشاۋ در سلکنوب هر طرفقه تیلفراملر یوللاب بک طرشوب ازلمکده ایدیلر.

دوما.

حکومت مأمورلری آراسنده ۳نجی دومانی اسطا لپین آچاقق دیب سویله نه در.

مجلسنی آچقان وقتده بارچه وزیرلر هم گاصودار ستویننی صاؤیت اعضالری حاضر بولاچقلردر.

اعانه.

با کونک همتلی بایلرندن اولان حاجی باباها شفق جنابلری مذکور شهرده مسلمانلرغه مخصوص شفا خانه آچمق اوچون ۷۵ مڭ صوم اعانه قیلدی. بو شفا خانه ایکی قسمگه بولنوب، بر قسمی ایر لرگه وایکنچی قسمی خاتونلرغه مخصوص اولاچقدر. «تازه حیل»

ملا نصر الدین.

تیفلینسده «ملا نصر الدین» مجموعه سینک یازو چیلرندن نعمان زاده، مسلمانلر طرفندن ویبور شیکلقغه تعیین قیلنمش ایدی. شول سببندن نعمان زاده پالیتسییه طرفندن قولغه آلدی. مسلمانلر ایسه بو اشکه اهمیت بیرمیچی نعمان زاده نی ۲۱۱۷ شار ایله ویبور شیک ایدوب صایلامشدر لکن فایده سزدر.

تاشکانت.

پتر بورغده غیر روسلر نك مکتبلری حقنده مذا

صمار.

يقين بر محله پوچته غه هجوم ايدوب ۳۰ بېك
۳۹۴ روبله آلوب پامشيكنى جراحتلب كېتمشلىر.

وظيفة

پيتربورغه اولان ۱۳ مارط نظامناسى حقنده
غى كامېسهده اولغان بعض بر اعضالرغه حكومت يول
جراحتندن بشقه تولكېنه ۶ صوم ايدوب وظيفه و بر
سهده مسلمان اعضالرينه يوق ايمش دېك اوگيلك
ياخود عدالتدر.

سمرقنده.

مناق افندى مرتضين نك خبر بروينه كوره سمر
قند شهرنده رمضان شريفك ۱۵ نچى كوفى ايرته بر
لان ساعت اونندن كوندز ساعت ايكيكا قدر فاصله
ايله زلزله (زيمله ترېسېنه) اولوب بعض كمسهلر
نك خانهلرى و بعضيلرينك دكانلرى ييمريلوب بېك
كوب ضرر كور مشلدر خصوصا كازونتى لافكهلر
ده غى شيشهلر هيچ قالمايچه واتيلوب بتمشلىدر.
فقط نفوسچه تلفات اولديغندن و اولمديغندن برتر سهده
ياز ميدر رمضانك ۱۵ و ۱۷ نچى كونلرنده ده شولا.
يوق فاصله ايله دورتر ساعت زلزله اولمشدر. سمر
قند اهاليلىسى بو واقعه دن بېك قورقوب كووسى
خانهلرنده ياتمپلر ايمش.

نفس سمرقنده دوشنبه كون كيچ تراويح نمازى
قيلوب سچشنبه كون روزه اولمشلىر.

دولت دوماسيچون حاضرلق

استاليچنى او طرودن نقلاء تازه حيات يازا در
دولت دوماسنك مطالعه سنه و يرلمك اوزره معا.

رف نظارتى طرفندن معارفه دائر برچوق نظام لايحه
لرى حاضر لانه مقدمه درلر، بو لايحهلر دولت دوماسى
آچيلديغى زمان اك اولنجى مذا كره لرده مطالعه
و تصديق ايدلمك اوزره حواله ايديله چكلر در.

غراف تولستويك نظارتى وقتنده تشكيل ايدلمش
اولان مكاتب عاليه نظامنامه سى تجديد و تدقيق ايد.
يلپور. (ره چ) غزته سنك موثوق بر يردن آلش
اولديغى خبرلره كوره بو مسئلهده معارف نظارتك
ايكى مقصدى واردر: بو مكاتبلر ده ممكن اولديغى
قدر تدريس و تعليمى سر بست بر اقمق و انلردن سيا
ستى چيغارمق مقصدلرى نظارت مذ كوره طرفندن
اك چوق آرزو ايدلمكده در

دورت صنفلى مكاتبلره تجويل ايدلمش اولان
بلده مكاتبلرينك حقنده ترتيب ايديلن لايحهلر دخى
دولت دوماسنه حواله ايديله چكلر لر بو لايحهلر ده اك
آرتوق اورته مكاتبلر ك اساسندن اصلاحلرينه دقت
ايدلمشدر.

طوپراق.

اوفاده اوشبو و شته قدر، طوپراق كاميسيئيه سى
آرقلى ۳۳ بېك ۵۴۳ ديساتينه ير صاتلمشدر، ۲
ميليون ۷۰ بېك ۶۸۳ روبله مقابلنه.

طالو

يكتارينلوف ولايتى چپيلينا استانسه سنك ۱۹ نچى
اوكتابر ده الطى مسلح اشقيا پويزدنى توقتاطوب تيمر
يول آرتيلشيكندن ۲۷ بېك روبله طالب يوللرينه
كېتمشلىر.

طومسكى.

طومسكى شهرنده تيخنولاغيجسكى اينستيطو تده
كهمسيه بلدرمز ايچون بيتلرينه صورت قويغان

(رودزیو) شهرنده دهابك چوق يورتلر ايله ايكي يوزدن زياده كشي برابر هلاك اولمشدر.

آمریقا

آمریقانك (سانفانسیسكو) شهرنده بریاپون مغاز یینه بر آمریقالی كسه كروب ایچوب ایسرشوب آرالر نده بر نزع چقمشدر.
بو حالنی كوروب قاره خلق یا پونك مغاز یینه كروب طولوب دخیده بیو كرك بر غاوغه چغار مشلر.
غاوغانی مدافعه ایچون پالیسه مأمورلری کیلوب ۶ دانه یاپونلری جرا حتمشدر.
مجروحلر شفا خانه یه آلنمشلردر.

اورنبورغ خبرلری

اورال آریاغده حسینقلر قصابنده بوسنه جماعتله تراویح او قیلوب جماعتده یوز یكرمی بش و بعضا یوز ایللی كه ده بالغ اولوب یوزدن كیم بولمغان، اما ملری داملا محمدولی حضرت شاگردلردن ملا محمد ذاکر شماسف نام شاگرد ایمش. قصاب اهاالیسی مومی الیهنك وعظ ونصیحتلردن ونمازغه دوامندن ممنونیتلرینی اداره كه خبر ویره لر مومی الیهنك قرآت و طاو شیده كوزل واهالی ايله معامله سیده بیک متواضعا نه اولدیغینی سوبیللر.

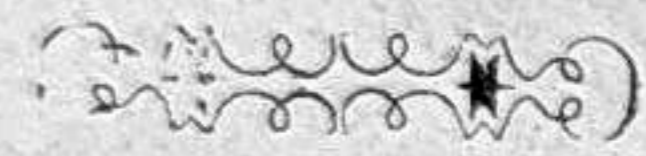
سرقه

دیپوشکی پلوشچاتده باقالینی طاور ايله سودا

اشقیالار هچوم ایدوب بو خغالتیرنی آغ صورتده جرا حتمشدر.

چیله به

بر پریقاشچیک نك فاترنده ۲۵ س. دیپوقراتلر فرقه سی توقیف ایدیلوب یانارنده بك چوق ممنوع كاعدلر طابلمشدر. آرالر نده او قوچی شاگردلر هم بر دانه معلمده بولنمشدر.

خارجی خبرلر

ترکیه

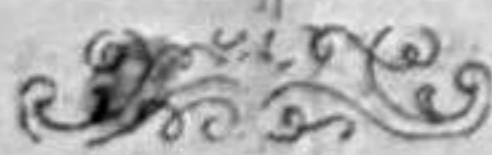
ما کیدونیه مانا صطیر ولایتنده بر گریك قریه سی بلغارلر طرفندن پوزار ویانغین ايله بر باد ایدیلوب فقط طوقزغنه یورتلری قالمشدر.

یاپونیا

خبر اوسکی شهرینك پوچته خانه سندن «دانسیل نام» بر چینا ونیک ۱۱۸ بیک روبله آقچه اوغرلاب محبوبه سیله یاپونیه غه قاچمشلر ایدی، لکن یاپونیه مأمورلری هر ایکسینی توقیف ایدوب روس مأمورلری قولینه طاپشدر. دانسیل یانندن ۶۶ بیک روبله آقچه طابلمشدر.

ایتالیه

ایتالیه نك تورالی ولایتلر نده زلزله بولنوب «فیروسا نو» شهری تمام بر باد اولمشدر.

ایدوچی حبیب الله احمد بیف اوزی تراویچقه کیتکان
 بعدنده دکاتنده قالغان خدمتکاری یاننه اوچ نفر
 نامعلوم کسه لر گلوب بش تین لک پاپروص آغانده
 نصونک مذکور خدمتکار آغان آچهنی گاصصنی آچوب
 صالحان وقتده مذکور اوچ کسه دن برسی لیوالو
 برنی چقاروب حرکتلنمه دید کد نصکره بشقه لری دکلیغه
 کروپ گاصصده غی ۱۵ صوم آچهنی سنی آلوب کیتمشلردر

یاگاغزته

توب وقتلرد نیمر «پراوی پوت» دیگان بر طاوش
 ایشلمکده ایدی، حاضر کیلوب شول طاوشنک وولقوف
 نام بر روس طرفدن ۲۱نجی اوکتابر یکشبه کون
 برنجی نومردسی دنیاغه چقدی.
 غزته سینک اینک باشنده «روسکی لود» سرلوحه
 لر بر دعوتنامه یازلمشدر. بوگایشقه «روسکی نارود»
 پراولینیه، صمادیر ژاویه، ایستینی روس هم نارود
 نوست کبی ناملرنده قارالتق اثری کورنوب تورغان
 برنجه مقاله لریده واردر.

اورنبورغدن ۳نجی دوماغه صایلانمش وراج
 «تریپینسکی» حقنده سزغ ایله بر شعرده یازلمشدر.
 تریپینسکی نک صایلانویته شادلانوب دوماغه بار
 غان بعدنده بشقه ملتله فارشی محاربه ایده جکی
 و بو طرفدن بتون چن روسلر ایله معاوتتمده بولا
 جقلمینی بیان ایدوب یازمشدر.

اورنبورغده دنیاغه کیلوب کیمش غزته لردن
 «قرای» استیب، «پراسطور» لر حقنده بو غزته لرنی
 صرف ملتیک یعنی چی روسلرنک دوشمانلری ایدی دیه
 یازمشدر.

دخی یهودلر حقنده بویله یازادیر: هر بر اوچینوی
 زاویدنیه لرغه یعنی روس بالالری اوقی تورغان
 مکتبلر که یهودلر یبارلمسون هم ده یهودلردن دیرکتور

اینسیکتور، اوچتیلر قویلماسون پرا خود وفلوطلر
 ده هم تیرر یوللرنده خدمت ایتماسونلر. آتواکات
 ویریسارنوی یاویرینلر هم محکمه لرده یهودلر بولنما
 سون. دولت دوما سنده هم ع. صاویتده وعمومی
 مملکت اشلرنده یهودلر مشارکت ایتماسونلر.
 دخی کتاب مغازینلری تیموغرافیه ولیتوغرافیه
 لر هم ابتیکارسکی مغازینلر هم ناشر و محررک پراوا
 لری یهودلر گه ویرلماسون الحاصل بو غزته نک اولندن
 آخرینه قدری شونک کبی سوزلر ایله تولیدر.

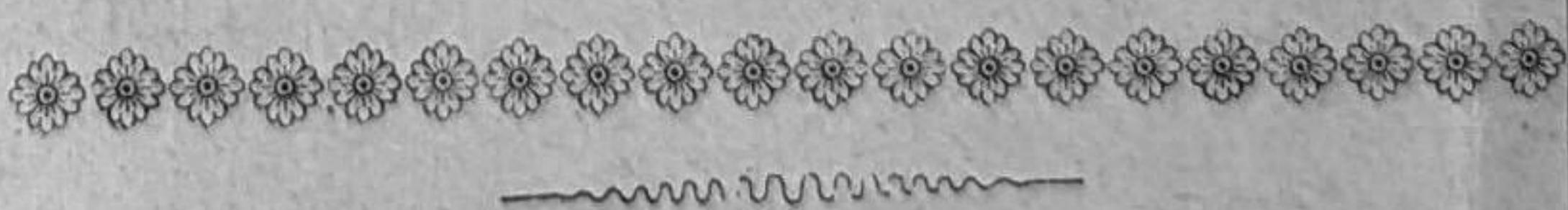
کامیسیه

پتربورغدن «بیان الحق» اداره سینه تبلیغرام
 کامیسیانک زاسیدانیه لری بتدی. مینیستر ستوا طرفندن
 قویلغان پرایکت پراویلا لر بزنیق مقصود چه بزنیق
 زامیچانیه لرمز اعتبارغه آلدی. توزلکان پرایکت
 ۱۵ استاتیه دن مرکب اولوب فقط اشکولا لرغه غنه عائد
 در مکتب مدرسه لرگه هیچ قاطشی بوق.

اعلانلر

بوندن مقدم مدرسه مز آچلماو احتمالندن ناشی بر
 قدر آرقاداشلرمز اطرافقه تارالمش ایدی شمدی
 اعلان قیلهمز مدرسه مز مکمل صورتده آچلدی. بیور
 سونلر قارغالیده امام ومدرس محمد صادق العثماني
 حضرت طلبه سندن. ع. تکایف. ش صالحف. م. غفورف

طبع ایچون قبول ایدوله در

اورنبورغده «دین و معیشت» تیپوگرافیه سنده: تاتارچه، عربچه روسچه هم فرانسوزچه هر نملارده تورلی رساله لر، غزته لر، بانقه هم قانتور ایچون چک وکویتا نسییه لر، خط واشچوط بلانقه لری پریسفورانته هم نافلادنویلر، طوی و مجلس هم جمعیتلر ایچون دعوتنامه لر، مکتب شهادتنامه لری پرایقته و پراشینییه لر، کانژیرت آدرس لری، هر تورلی اعلان هم افیشکالر، ۋیزیت و تبریک کارتوچکالری هم باشقه نرسه لر.

تیپوگرافیه ده دخی کتابلر توپله نه در. ژورنال هم قانتور کنه گه لری زاقاز چکلرنک قوشوینه قاراب هر تورلی فورمه ده ایشلنه در. آلتون ایله تیسنیت ایدوب دخی ایشلنه در.

یا شاکا آچلغان

حسن تینیشف

نک مغازینی اورنبورغده، غاسینی دورسکی اورامده لیسک مغازینی ایله بر رهنده. مغازین مزده هر تورلی مانوفاکتورنی طوارلر یا گیدن یا گا طولوب تورادر. هم ده اورنبورغسکی و پینز نسکی یا گا مودا مامق ویفک شالمر بولادر حرمتلو آلوچیلرمنک رحیم ایتولرنی اوتنه مز.

Адресъ для телеграммъ оренбургъ Хасану Теншиеву

باصلوب چقدی قزاق تلنده کتاب یخشی کاغده

«بالا ابوبکر»

حقی بره ملب ۲۰ تین پوچته ایله ۲۲ تین کتابچی لرغه بیوک اسکیدکه بر صومغه آلطی دانه کونبرولور بر صومدن کیم اولغانده نالورث ایله کوندرلمس

خط ایچون آدرس

Оренбургъ, Харчевню Фазлутдина Гайнутдинова.